

Pojęcia kluczowe: *odnawialne źródła energii, aktualizacja zwycięskiej oferty aukcyjnej, kontrola bezpośrednia organów administracji publicznej*

Artykuły

Urszula Fronczek

UPRAWNIENIA WYTWÓRCÓW KORZYSTAJĄCYCH Z AUKCYJNEGO SYSTEMU WSPARCIA NA GRUNCIE ART. 79A USTAWY O ODNAWIALNYCH ŹRÓDŁACH ENERGII

Niniejszy artykuł zawiera charakterystykę postępowania w przedmiocie możliwości przedłużenia terminu do spełnienia zobowiązania do sprzedaży po raz pierwszy w ramach systemu aukcyjnego energii elektrycznej wytworzonej w instalacji odnawialnego źródła energii i dokonuje oceny nowo wprowadzonej regulacji w kontekście sytuacji wytwórców – zwycięzców aukcji na wytwarzanie i sprzedaż energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, którzy chcą dokonać aktualizacji oferty aukcyjnej. Autorka postuluje nowelizację przepisów w zakresie aktualizacji oferty aukcyjnej, która wygrała aukcję, pod kątem regulacji zawartych w art. 79a ustawy OZE.

1. WPROWADZENIE

Wraz z wprowadzeniem w dniu 13.03.2020 r.¹ stanu zagrożenia epidemicznego na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, a następnie w dniu 20.03.2020 r.² stanu epidemii, ustawodawca został zobowiązany do znowelizowania szeregu aktów prawnych z zakresu prawa energetycznego, które determinowały podtrzymanie bądź dalszy rozwój inwestycji opartych na odnawialnych źródłach energii. Wśród przepisów, które wymagały pilnego dostosowania do aktualnej rzeczywistości, nie sposób pominąć tych, które dotyczą ustawy o odnawialnych

¹ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 13.03.2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego (Dz.U. z 2020 r. poz. 433).

² Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 20.03.2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz.U. z 2022 r. poz. 340).

źródłach energii³, która *nota bene* już od momentu swojego uchwalenia była nowelizowana aż 32 razy, z czego 20 razy w latach 2019–2021⁴.

Po trzech latach obowiązywania wspomnianej nowelizacji zakresem szerszych rozważań należałoby objąć zmiany, które dotyczą wprowadzenia do ustawy OZE uprawnienia wytwórcy do możliwości przedłużenia terminu do spełnienia zobowiązania do sprzedaży po raz pierwszy w ramach systemu aukcyjnego energii elektrycznej wytworzonej w instalacji odnawialnego źródła energii oraz okresu produkcji urządzeń wchodzących w skład takiej instalacji. Przyznanie nowego uprawnienia wytwórcom energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii należy postrzegać jako kolejny krok ustawodawcy mający na celu ułatwienie i zachęcenie do inwestowania w przedsięwzięcia wykorzystujące odnawialne źródła energii. Szerszej ocenie należy zatem poddać całość regulacji dotyczącej przedmiotowej procedury, którą to próbę Autorka podejmie niniejszym artykułem, a szczególnie w kontekście zasadności jej wprowadzenia w świetle sytuacji podmiotów, które wygrały aukcję i chcą skorzystać z aukcyjnego systemu wsparcia w przedmiocie dofinansowania produkcji energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii.

2. JEDNORAZOWE PRZEDŁUŻENIE TERMINU SPEŁNIENIA ZOBOWIĄZANIA DO SPRZEDAŻY PO RAZ PIERWSZY W RAMACH SYSTEMU AUKCYJNEGO ENERGII ELEKTRYCZNEJ WYTWORZONEJ W INSTALACJI ODNAWIALNEGO ŹRÓDŁA ENERGII ORAZ OKRESU PRODUKCJI URZĄDZEŃ WCHODZĄCYCH W SKŁAD INSTALACJI ODNAWIALNEGO ŹRÓDŁA ENERGII

Z dniem 31.03.2020 r.⁵ ustawodawca dodał do ustawy OZE art. 79a, którym wprowadził możliwość wydłużenia terminu realizacji zobowiązania wytwórcy do sprzedaży po raz pierwszy energii elektrycznej, o którym mowa w art. 79 ust. 3 pkt 8 lit. a⁶ ustawy OZE, w ramach systemu aukcyjnego oraz okresu produkcji urządzeń wchodzących w skład instalacji odnawialnego źródła ener-

³ Ustawa z 20.02.2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. z 2022 r. poz. 1378), dalej: ustawa OZE.

⁴ Tak Opinia Instytutu Energetyki Odnawialnej o projekcie ustawy (z 25.02.2022 r.) o zmianie ustawy o OZE, <https://ieo.pl/pl/aktualnosc/1583-opinia-instytutu-energetyki-odnawialnej-o-projekcie-ustawy-z-dnia-25-02-2022-o-zmianie-ustawy-o-oze><https://ieo.pl/pl/aktualnosc/1583-opinia-instytutu-energetyki-odnawialnej-o-projekcie-ustawy-z-dnia-25-02-2022-o-zmianie-ustawy-o-oze> (dostęp: 18.03.2023 r.).

⁵ Ustawa z 31.03.2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2020 r. poz. 568), dalej: ustawa z 31.03.2020 r.

⁶ To jest sprzedaży po raz pierwszy w ramach systemu aukcyjnego, w terminie 42 miesięcy od dnia zamknięcia sesji aukcji, energii wytworzonej w instalacji odnawialnego źródła energii, która powstanie lub zostanie zmodernizowana po dniu przeprowadzenia aukcji, o której mowa

gii, o którym mowa w art. 74 ust. 1 ustawy OZE, o maksymalnie 12 miesięcy. Z dniem 21.12.2022 r.⁷ okres ten został wydłużony i zgodnie z jego aktualnym brzmieniem w przypadku wystąpienia okoliczności, o których mowa w art. 83 ust. 3ba, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki⁸ wydaje postanowienie o przedłużeniu terminu spełnienia zobowiązania, o którym mowa w art. 79 ust. 3 pkt 8 lit. a, oraz okresów, o których mowa w art. 74 ust. 1, o dodatkowy okres określony we wniosku wytwórcy, jednak nie dłuższy niż 18 miesięcy, licząc od dnia upływu terminu tego zobowiązania. Organ wydaje postanowienie jednoznaczowo i na wniosek wytwórcy.

Realizacja uprawnień wytwórcy do „aktualizacji” warunków aukcyjnych została uzależniona przez ustawodawcę od spełnienia przesłanek wskazanych w art. 83 ust. 3ba pkt 1–5 ustawy OZE, przy założeniu, że ich wystąpienie jest skutkiem stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonych w drodze rozporządzenia ministra właściwego do spraw zdrowia, czyli tzw. przesłanek covidowych. Wytwórca, w tym również taki, który korzysta z aukcyjnego systemu wsparcia, zobowiązany jest wykazać we wniosku o wydanie postanowienia o przedłużeniu terminu spełnienia zobowiązania do sprzedaży po raz pierwszy w ramach systemu aukcyjnego energii elektrycznej wytworzonej w instalacji odnawialnego źródła energii oraz okresu produkcji urządzeń wchodzących w skład instalacji odnawialnego źródła energii, że opóźnienie wynikające z dostaw materiałów i realizacji usług w związku z realizacją przedsięwzięcia, a także administracyjnoprawne zakończenie inwestycji miało miejsce w czasie i w związku z trwającym stanem zagrożenia epidemicznego lub stanem epidemii ogłoszonym w drodze rozporządzenia ministra właściwego do spraw zdrowia. W konsekwencji wystąpienia tzw. przesłanek covidowych nie dochodzi do ukończenia inwestycji w terminie deklarowanym przez wytwórcę, co w następstwie powoduje niemożność skorzystania z aukcyjnego systemu wsparcia w dacie i okresach wskazanych w zwycięskiej ofercie aukcyjnej. Co istotne, wskazanie podstawy wniosku w tym zakresie nie ogranicza się li tylko do jednej z tzw. przesłanek covidowych i mogą one być interpretowane łącznie. Uszczegóławiając: zgodnie z art. 83 ust. 3ba pkt 1–5 ustawy OZE Prezes URE uwzględnia na korzyść wytwórcy wszelkie opóźnienia wynikające z nieterminowych dostaw urządzeń wchodzących w skład instalacji odnawialnego źródła energii lub elementów niezbędnych do budowy instalacji odnawialnego źródła energii lub nieterminowych realizacji instalacji odnawialnego źródła energii oraz przyłączy do sieci elektroenergetycznej, odbiorów lub rozruchów instalacji

w art. 73 ust. 2 ustawy OZE, a w przypadku energii elektrycznej wytworzonej w instalacji odnawialnego źródła energii wykorzystującej do wytworzenia energii elektrycznej wyłącznie: energię promieniowania słonecznego – w terminie 33 miesięcy od dnia zamknięcia sesji aukcji, energię wiatru na lądzie – w terminie 33 miesięcy od dnia zamknięcia sesji aukcji.

⁷ Art. 79a ust. 1 został zmieniony przez art. 44 pkt 4 ustawy z 15.12.2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz.U. z 2022 r. poz. 2687).

⁸ Dalej: Prezes URE.

odnawialnego źródła energii, a także opóźnień w uzyskaniu koncesji albo wpisu do rejestrów określonych w ustawie. Katalog przypadków, w których Prezes URE jest zobowiązany do pozytywnego rozpatrzenia wniosku, należy zatem ocenić jako szeroki i uwzględniający niewątpliwie różny typ inwestycji realizowanych w oparciu o omawianą ustawę. W przyjętym rozwiązaniu daje się także zauważyć elastyczność regulacji w stosunku do różnego stanu zaawansowania inwestycji, co jest szczególnie istotne dla tych z nich, które uczestniczą w aukcyjnym systemie wsparcia. Wprowadzona nowelizacja zabezpiecza także interesy tych wytwórców, których inwestycje są wprawdzie ukończone, ale nie uzyskali oni koncesji na produkcję i sprzedaż energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w związku z tą inwestycją.

Wprowadzając przedmiotową regulację, ustawodawca uzależnił pozytywne rozpatrzenie wniosku o wydanie postanowienia o przedłużeniu terminu spełnienia zobowiązania do sprzedaży po raz pierwszy w ramach systemu aukcyjnego energii elektrycznej wytworzonej w instalacji odnawialnego źródła energii oraz okresu produkcji urządzeń wchodzących w skład instalacji odnawialnego źródła energii nie tylko od zaistnienia przesłanek tzw. covidowych, wskazanych w art. 83 ust. 3ba ustawy OZE, ale także dwóch wymogów formalnoprawnych, wskazanych w art. 79a ust. 3 pkt 1 i 2 ustawy OZE. Prezes URE odmawia uwzględnienia wniosku o przedłużenie terminu, gdy wniosek nie spełnia wymagań formalnych wskazanych w art. 79a ust. 2 ustawy OZE oraz wtedy, gdy wytwórca złożył go w terminie późniejszym niż termin 30 dni poprzedzający spełnienie zobowiązania, o którym mowa w art. 79 ust. 3 pkt 8 lit. a, to jest zobowiązania do sprzedaży po raz pierwszy w ramach systemu aukcyjnego energii elektrycznej wytworzonej w instalacji odnawialnego źródła energii. Wytwórca, chcąc skorzystać z uprawnienia przewidzianego w art. 79a ust. 1 ustawy OZE, powinien bezwzględnie dochować terminu wskazanego w art. 79a ust. 3 pkt 2 ustawy OZE. Termin, o którym mowa w art. 79a ust. 3 pkt 2 ustawy OZE, pozostaje bowiem w związku z terminem wynikającym z art. 79 ust. 3 pkt 8 lit. a tej ustawy. Nie ma do niego zastosowania art. 58 § 2 k.p.a., bo gdyby tak było, sprowadzałoby się do przywrócenia terminu na złożenie wniosku, o którym mowa w art. 79a ust. 1 ustawy OZE, po upływie terminu realizacji zobowiązania aukcyjnego, którego wniosek dotyczy⁹.

Wniosek o jednorazowe przedłużenie terminu spełnienia zobowiązania do sprzedaży po raz pierwszy w ramach systemu aukcyjnego energii elektrycznej wytworzonej w instalacji odnawialnego źródła energii oraz okresu produkcji urządzeń wchodzących w skład instalacji odnawialnego źródła energii należy traktować jako pismo wszczynające postępowanie, które powinno spełniać ogólne wymogi formalne podać wskazane w art. 63 k.p.a.¹⁰ Szczególne wyma-

⁹ Za: postanowienie Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z 24.01.2022 r. (XVII Amz 52/21), LEX nr 3478700.

¹⁰ Zob. art. 90 ust. 1 ustawy OZE. Ustawa z 14.06.1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2022 r. poz. 2000), dalej: k.p.a.

gania formalne wniosku zostały wskazane w art. 79a ust. 2¹¹ pkt 1–6 ustawy OZE. Zgodnie z tą regulacją skutecznie wniesiony wniosek musi zawierać dane identyfikacyjne wytwórcy i inwestycji poprzez wskazanie imienia i nazwiska oraz adresu zamieszkania albo nazwy i adresu siedziby wytwórcy oraz wskazanie nazwy oraz ID instalacji, której dotyczy złożony wniosek. Ponadto wytwórca jest zobowiązany do wskazania okresu, na jaki wnioskuje o przedłużenie terminu spełnienia zobowiązania do sprzedaży po raz pierwszy w ramach systemu aukcyjnego energii elektrycznej wytworzonej w instalacji odnawialnego źródła energii oraz okresu produkcji urządzeń wchodzących w skład instalacji odnawialnego źródła energii. Do wniosku wytwórca jest zobowiązany dołączyć zaktualizowany harmonogram rzeczowo-finansowy, o którym mowa w art. 70b ust. 4 pkt 1 lit. e, zaktualizowaną gwarancję bankową, o której mowa w art. 78 ust. 4, o ile została ustanowiona dla danej instalacji, której ważność została przedłużona co najmniej o okres wskazany we wniosku, oraz oświadczenie potwierdzające, że opóźnienie dostaw urządzeń lub rozruchu instalacji jest spowodowane okolicznościami, o których mowa w art. 83 ust. 3ba, złożone przez wnioskodawcę, dostawcę lub dostawców urządzeń wchodzących w skład instalacji odnawialnego źródła energii.

Na mocy art. 79a ust. 4 ustawy OZE na postanowienie Prezesa URE w przedmiocie uwzględnienia wniosku, o którym mowa w art. 79a ust. 1 ustawy OZE, jak też odmowy przedłużenia terminu służy zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia. Szczególnie należy zauważyć, że weryfikacja merytoryczna postanowienia wydanego w pierwszej instancji przez Prezesa URE jest dokonywana przez sąd powszechny – Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w kontradiktoryjnym procesie

¹¹ Art. 79a ust. 2 pkt 2 zmieniony przez art. 1 pkt 28 ustawy z 17.09.2021 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r. poz. 1873) zmieniającej ustawę OZE z dniem 30.10.2021 r. Art. 74 ust. 1 ustawy OZE stanowi, że energia elektryczna z odnawialnych źródeł energii wytworzona po raz pierwszy po dniu zamknięcia sesji aukcji w instalacji odnawialnego źródła energii lub w zmodernizowanej instalacji odnawialnego źródła energii może zostać sprzedana w drodze aukcji wyłącznie w przypadku, gdy urządzenia wchodzące w skład tych instalacji, służące do wytwarzania i przetwarzania tej energii elektrycznej, zamontowane w czasie budowy albo modernizacji, zostały wyprodukowane w okresie 42 miesięcy, a w przypadku instalacji wykorzystującej do wytworzenia energii elektrycznej wyłącznie:

- 1) energię promieniowania słonecznego – w okresie 33 miesięcy,
- 2) energię wiatru na lądzie – w okresie 33 miesięcy,
- 3) (uchylony).

– bezpośrednio poprzedzających dzień wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej w tej instalacji odnawialnego źródła energii, z wyłączeniem układu hybrydowego, dedykowanej instalacji spalania wielopaliwowego oraz instalacji wykorzystującej wyłącznie hydroenergię do wytwarzania energii elektrycznej, a same urządzenia nie były wcześniej amortyzowane w rozumieniu przepisów o rachunkowości przez jakikolwiek podmiot.

cywilnym, w postępowaniu odrębnym uregulowanym w art. 479⁴⁶–479⁵⁶ k.p.c.¹² działu IVc, dotyczącym postępowań w sprawach z zakresu regulacji energetyki¹³. Postanowienia wydane na mocy art. 79a ust. 1 oraz ust. 3 ustawy OZE mieszczą się zatem w zakresie zażaleń na postanowienia wydawane przez Prezesa URE w postępowaniach prowadzonych na podstawie przepisów odrębnych, do których odwołuje się art. 479⁴⁶ pkt 2 k.p.c.¹⁴ Postępowanie to ma zatem charakter hybrydowy¹⁵. Sprawa w przedmiocie jednorazowego przedłużenia terminu spełnienia zobowiązania do sprzedaży po raz pierwszy w ramach systemu aukcyjnego energii elektrycznej wytworzonej w instalacji odnawialnego źródła energii oraz okresu produkcji urządzeń wchodzących w skład instalacji odnawialnego źródła energii jest sprawą z zakresu administracji publicznej, niemniej jednak sąd powszechny – sąd ochrony konkurencji i konsumentów, dokonując kontroli wydanego w sprawie postanowienia, nie ogranicza się przy tym wyłącznie do kontroli legalności wydanego w sprawie rozstrzygnięcia. Kontrola bezpośrednia postanowienia wydanego przez Prezesa URE dokonuje się poprzez wydanie przez ten sąd rozstrzygnięcia sprawy w oparciu o kontradiktoryjny proces cywilny, a nie instancyjną kontrolę legalności postanowienia dokonywaną przez organy odwoławcze w administracyjnym toku instancji. Przyjęcie przez ustawodawcę modelu bezpośredniego kontroli działalności organu administracji publicznej w sprawach z zakresu jednorazowego przedłużenia terminu spełnienia zobowiązania do sprzedaży po raz pierwszy w ramach systemu aukcyjnego energii elektrycznej wytworzonej w instalacji odnawialnego źródła energii oraz okresu produkcji urządzeń wchodzących w skład instalacji odnawialnego źródła energii powoduje, że – inaczej niż sąd administracyjny – sąd powszechny może nie tylko wydać orzeczenie o charakterze kasatoryjnym, stwierdzając, że wydane postanowienie było niezgodne z prawem, lecz również orzec reformatoryjnie, to znaczy rozstrzygnąć o sprawie, która była uprzednio przedmiotem postępowania administracyjnego i zakończyła się wydaniem postanowienia. Sąd ten nie może ograniczyć sprawy wynikającej z zażalenia na postanowienie Prezesa URE tylko do funkcji sprawdzającej prawidłowość postępowania administracyjnego, które poprzedza postępowania sądowe¹⁶. Nie istnieje też prawna możliwość przesłania przez Sąd Okręgowy w Warsza-

¹² Ustawa z 17.11.1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2021 r. poz. 1805), dalej: k.p.c.

¹³ Szerzej na temat weryfikacji decyzji i postanowień wydawanych przez Prezesa URE w: P. Zdyb, *Postępowanie administracyjne przed Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki*, Warszawa 2020, s. 273–354.

¹⁴ Zob. art. 16 ust. 3 ustawy OZE, który stanowi, że do postanowień wydanych przez Prezesa URE, na które przysługuje zażalenie, przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio. Zażalenie wnosi się w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia.

¹⁵ Za: A. Majchrowska (w:) *Kodeks postępowania cywilnego. Postępowanie procesowe. Komentarz*, red. O.M. Piaskowska, Warszawa 2020, s. 1331; K. Małysa-Ptak, *Kontrola działalności administracji publicznej sprawowana przez sądy powszechne*, Warszawa 2019, s. 377–378.

¹⁶ Zob. postanowienie Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z 24.01.2022 r. (XVII Amz 52/21), LEX nr 3478700 wraz z cytowanym tam orzecznictwem.

wie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów akt sprawy administracyjnej Prezesowi URE w celu ewentualnego sprostowania decyzji, ponieważ postępowanie administracyjne zostało już zakończone, a Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów rozpoznaje sprawę na nowo w postępowaniu cywilnym jak sąd pierwszej instancji¹⁷. Na mocy art. 79a ust. 4 ustawy OZE w zw. z art. 479⁴⁶ pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 479⁵⁵ k.p.c. Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, rozpoznając zażalenie, może wyeliminować wydane w sprawie postanowienie i wydać nowe rozstrzygnięcie w sprawie administracyjnej, która była przedmiotem oceny zaskarżonego postanowienia. I tak, zgodnie z art. 479⁵³ k.p.c., sąd ten może oddalić zażalenie na postanowienie, jeżeli nie ma podstaw do jego uwzględnienia, może je także uchylić bądź też zmienić w całości lub w części i orzec co do istoty sprawy. Rozpoznając zażalenie, sąd powszechny uwzględnia materiał dowodowy zebrany w postępowaniu administracyjnym, co nie pozbawia jednak stron możliwości zgłoszenia nowych twierdzeń faktycznych i nowych dowodów według zasad obowiązujących w postępowaniu odrębnym¹⁸. W konsekwencji powyższego skarżący jest zobowiązany wnieść zażalenie, którego forma jako pisma procesowego oraz treść w postaci zakresu, zarzutów i wniosków powinna odpowiadać przepisom dotyczącym zażeń w Kodeksie postępowania cywilnego. Od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, działającego jako sąd pierwszej instancji w sprawie postanowienia Prezesa URE, służy apelacja. Od orzeczenia sądu apelacyjnego może przysługiwać skarga kasacyjna do Sądu Najwyższego¹⁹.

3. AKTUALIZACJA OFERTY AUKCYJNEJ A ART. 79A USTAWY OZE

Z dniem 29.08.2019 r. ustawodawca dodał do art. 79 ust. 1 punkty od 9²⁰ do 12²¹, wprowadzając możliwość aktualizacji zwycięskiej oferty aukcyjnej. W założeniu ustawodawcy uprawnienie do aktualizacji tej oferty miało stanowić zachętę do inwestowania w budowę i uruchomienie instalacji odnawialnego źródła energii, co nadal wpisuje się w założenia unijnej polityki klimatycznej, ale także umożliwiała i nadal umożliwiała wytwórcom bardziej precyzyjne wska-

¹⁷ Tak Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z 14.06.2019 r. (XVII AmE 114/18), LEX nr 2732486.

¹⁸ Zob. art. 394 § 3 k.p.c., gdzie ustawa stanowi, że zażalenie powinno czynić zadość wymaganiom przypisanym dla pisma procesowego oraz zawierać wskazanie zaskarżonego postanowienia i wniosek o jego zmianę lub uchylenie, jak również związane uzasadnienie zażalenia ze wskazaniem, w miarę potrzeby, nowych faktów i dowodów.

¹⁹ Zob. art. 398¹ k.p.c.

²⁰ Sam art. 79 ust. 1 pkt 9 ustawy OZE był jeszcze nowelizowany dwukrotnie. Raz ustawą z 31.03.2020 r. oraz następnie ustawą z 16.04.2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz.U. z 2023 r. poz. 201).

²¹ Zob. art. 1 pkt 33b ustawy z 19.07.2019 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 1524).

zanie daty korzystania z systemu aukcyjnego na dalszym etapie realizacji inwestycji²².

Zgodnie z art. 79 ust. 1 pkt 9 ppkt 1 i 2 ustawy OZE wytwórca, który wygrał aukcję, ma prawo jednokrotnej aktualizacji oferty, która wygrała aukcję, w zakresie planowanej daty rozpoczęcia okresu korzystania z aukcyjnego systemu wsparcia, o której mowa w ust. 3 pkt 4a²³, z uwzględnieniem ust. 3 pkt 8, art. 79a ust. 1 i art. 92 ust. 6, lub ilości energii elektrycznej, o której mowa w ust. 3 pkt 6, z zastrzeżeniem, że łączna ilość energii, o której mowa w ust. 3 pkt 3, oraz okres, o którym mowa w ust. 4a, określone w ofercie nie mogą ulec zmianie, oraz mocy zainstalowanej elektrycznej instalacji odnawialnego źródła energii, o której mowa w ust. 3 pkt 2, z zastrzeżeniem, że łączna zaktualizowana moc takiej instalacji nie zmieni pierwotnej kwalifikacji określonej zgodnie z art. 2 pkt 18 i 19, art. 73 ust. 4 lub art. 77 ust. 5, właściwej dla tej instalacji w dniu złożenia oferty. Co istotne, aby dokonanie aktualizacji oferty było skuteczne, obie przesłanki wskazane w art. 79 ust. 1 pkt 9 ppkt 1 i 2 ustawy OZE muszą być spełnione łącznie. W przypadku gdy aktualizacja oferty dokonana przez wytwórcę nie spełnia warunków określonych w pkt 9 lub została złożona po terminie, o którym mowa w ust. 10, oferta nie podlega aktualizacji²⁴. Sama „czynność” aktualizacji oferty, zgodnie z art. 79 ust. 1 pkt 10 ppkt 1 i 2 ustawy OZE, następuje poprzez złożenie Prezesowi URE oświadczenia wytwórcy zawierającego informacje, o których mowa w art. 79 ust. 3 pkt 9 ustawy OZE, nie później niż w terminie 30 dni przed dniem pierwszej sprzedaży energii elektrycznej w systemie aukcyjnym zgodnie z art. 92 ust. 1²⁵ ustawy OZE oraz złożenia pierwszego wniosku o pokrycie ujemnego salda, o którym mowa w art. 93 ust. 2 pkt 3²⁶ ustawy OZE. Prezes

²² Tak w uzasadnieniu do projektu ustawy z 19.07.2019 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 1524).

²³ To jest daty wskazania planowanej daty rozpoczęcia okresu, w którym wytwórca, w przypadku wygrania aukcji, będzie korzystał z aukcyjnego systemu wsparcia oraz okresu tego wsparcia.

²⁴ Zob. art. 79 ust. 1 pkt 11 ustawy OZE.

²⁵ Art. 92 ust. 1 ustawy OZE stanowi, że sprzedawca zobowiązany dokonuje zakupu energii elektrycznej wytworzonej w instalacji odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej mniejszej niż 500 kW, wprowadzonej do sieci i sprzedanej, od wytwórcy tej energii, który:

1) wygrał aukcję rozstrzygniętą nie później niż w terminie do 31.12.2021 r., po cenie skorygowanej, o której mowa w art. 39 ust. 5 albo 7, oraz wyłącznie w ilości nie większej niż określona przez danego wytwórcę w złożonej przez niego ofercie, o której mowa w art. 79, dla okresów, o których mowa w art. 83 ust. 2, a po wydaniu pozytywnej decyzji Komisji Europejskiej o zgodności pomocy publicznej z rynkiem wewnętrznym – wygrał aukcję rozstrzygniętą nie później niż w terminie do 31.12.2027 r., albo

2) uzyskał zaświadczenie Prezesa URE o możliwości sprzedaży niewykorzystanej energii elektrycznej, o którym mowa w art. 70b ust. 8, po cenie skorygowanej, o której mowa w art. 39a ust. 5 albo 7, nie później niż w terminie do 30.06.2024 r., a po wydaniu pozytywnej decyzji Komisji Europejskiej o zgodności pomocy publicznej z rynkiem wewnętrznym, nie później niż w terminie do 31.12.2027 r.

²⁶ Art. 92 ust. 2 pkt 3 ustawy OZE stanowi, że wytwórca energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej

URE informuje wytwórcę, sprzedawcę zobowiązanego oraz operatora rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106 ustawy OZE, w terminie 21 dni od dnia otrzymania oświadczenia wytwórcy²⁷.

Poszerzenie katalogu uprawnień wytwórcy na mocy ustawy OZE, raz przy uprawnieniu do jednokrotnego przedłużenia terminu spełnienia zobowiązania do sprzedaży po raz pierwszy w ramach systemu aukcyjnego energii elektrycznej wytworzonej w instalacji odnawialnego źródła energii oraz okresu produkcji urządzeń wchodzących w skład instalacji odnawialnego źródła energii, raz przy uprawnieniu do jednokrotnej aktualizacji oferty aukcyjnej, skłania do szerszej oceny w zakresie tego, czy jednoczesne skorzystanie z obu tych uprawnień jest możliwe na gruncie obowiązującej ustawy OZE. Chociaż w samej ustawie nie ma żadnego przepisu, który wykluczałby łączne skorzystanie przez wytwórcę z obu wskazanych uprawnień, to z analizy systemowej przepisów wynika, że nie zawsze taka możliwość będzie przysługiwać wytwórcy.

Wniosek o wydanie postanowienia o przedłużeniu terminu spełnienia zobowiązania do sprzedaży po raz pierwszy w ramach systemu aukcyjnego energii elektrycznej wytworzonej w instalacji odnawialnego źródła energii oraz okresu produkcji urządzeń wchodzących w skład instalacji odnawialnego źródła energii jest ściśle skorelowany z terminem spełnienia zobowiązania do sprzedaży energii elektrycznej po raz pierwszy w ramach systemu aukcyjnego, przesądzanym z chwilą wygrania aukcji przez wytwórcę. Aktualizacja oferty aukcyjnej jest z kolei ściśle skorelowana z terminem pierwszej sprzedaży energii elektrycznej w systemie aukcyjnym oraz terminem złożenia pierwszego wniosku o pokrycie ujemnego salda. Deklaracja wytwórcy w zakresie zmienionej, planowanej daty rozpoczęcia okresu korzystania z aukcyjnego systemu wsparcia musi uwzględniać termin spełnienia zobowiązania do sprzedaży energii elektrycznej po raz pierwszy w ramach systemu aukcyjnego, jak również ewentualne wydłużenie terminu do spełnienia zobowiązania do sprzedaży po raz pierwszy w ramach systemu aukcyjnego energii elektrycznej wytworzonej w instalacji odnawialnego źródła energii oraz okresu produkcji urządzeń wchodzących w skład instalacji

elektrycznej nie mniejszej niż 500 kW, w celu sprzedaży energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w okresie określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 77 ust. 3 oraz wytwórcą energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii, o którym mowa w art. 70a ust. 2 i art. 70b ust. 9 pkt 2, w celu sprzedaży energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w okresie określonym w art. 70f jest obowiązany do przekazywania operatorowi rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, w terminie 15 dni po zakończeniu miesiąca, sprawozdania miesięcznego zawierającego informacje, o których mowa w pkt 1 i 2, oraz wniosku o pokrycie ujemnego salda, obliczonego na podstawie różnicy między wartością sprzedaży energii elektrycznej, o której mowa w pkt 1, obliczoną zgodnie z pkt 2, a wartością tej energii elektrycznej ustaloną na podstawie ceny zawartej w ofercie tego wytwórcy, która wygrała aukcję, skorygowanej zgodnie z art. 39 ust. 5 albo 7, wykazanej w sprawozdaniu, z uwzględnieniem waloryzacji, o której mowa w art. 92 ust. 10, oraz z uwzględnieniem ust. 4 i 6, lub ceny zakupu obliczonej zgodnie z art. 39a ust. 5 z uwzględnieniem art. 39a ust. 7.

²⁷ Zob. art. 79 ust. 3 pkt 12 ustawy OZE.

cji odnawialnego źródła energii, bo tak stanowi art. 79 ust. 2 pkt 9 ustawy OZE. Tym samym należy uznać, że aktualizacja oferty aukcyjnej w zakresie planowanej daty rozpoczęcia korzystania z aukcyjnego systemu wsparcia jest zależna od daty sprzedaży po raz pierwszy energii elektrycznej w systemie wsparcia aukcyjnego. Termin ten powinien co do zasady mieścić się w okresie zadeklarowanym przez wytwórcę w zwycięskiej ofercie aukcyjnej, przy czym mając na względzie obowiązek uwzględnienia przez Prezesa URE dyspozycji art. 79a ust. 1 ustawy OZE przy dokonaniu aktualizacji, należy uznać, że ostateczne rozstrzygnięcie w tej materii powinno zapaść dopiero po wydaniu postanowienia w przedmiocie wniosku z art. 79a ust. 1 ustawy OZE i jego ostatecznej weryfikacji w postępowaniu przed sądem powszechnym. W sytuacji zatem, gdyby Prezes URE zawiesił postępowanie w przedmiocie wyrażenia zgody na przedłużenie terminu spełnienia zobowiązania określonego w art. 79 ust. 3 pkt 8 lit. a oraz okresu, o którym mowa w art. 74 ust. 1 ustawy OZE, a wytwórca korzystałby z aukcyjnego systemu wsparcia, procedowanie w przedmiocie aktualizacji oferty aukcyjnej również powinno zostać zawieszona. Pamiętać bowiem należy, że aktualnie obowiązujące przepisy prawa nie przewidują możliwości dokonania ponownej aktualizacji oferty aukcyjnej, albowiem zgodnie z art. 79 ust. 3 pkt 9 ustawy OZE uprawnienie to przysługuje wytwórcy tylko raz.

4. PODSUMOWANIE

Wprowadzenie do ustawy OZE procedury jednorazowego przedłużenia terminu spełnienia zobowiązania do sprzedaży po raz pierwszy w ramach systemu aukcyjnego energii elektrycznej wytworzonej w instalacji odnawialnego źródła energii oraz okresu produkcji urządzeń wchodzących w skład tej instalacji należy ocenić jako trafną odpowiedź ustawodawcy na ryzyka i trudności inwestycyjne w zakresie instalacji odnawialnych źródeł energii, jakie pojawiły się w branży energetycznej w związku z zaistnieniem stanu zagrożenia epidemicznego i stanem pandemii na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Wprowadzenie nowej regulacji prawnej wpisuje się w katalog uprawnień wytwórców korzystających z aukcyjnego systemu wsparcia pozwalających na dostosowanie zwycięskiej oferty aukcyjnej do realiów gospodarczych w dobie kryzysu światowego. Przyjęte przez ustawodawcę brzmienie art. 79a ustawy OZE nie budzi szerszych wątpliwości interpretacyjnych. Takich wątpliwości nie budzi również procedura weryfikacji postanowień Prezesa URE wydawanych na mocy tego przepisu. W ocenie Autorki pilnej oceny wymaga jednak systemowy kontekst wprowadzonej regulacji w zakresie jej relacji do innego uprawnienia wytwórcy, jakim jest aktualizacja zwycięskiej oferty aukcyjnej, wskazanego w art. 79 ust. 3 pkt 9 ustawy OZE. W celu uniknięcia ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych wskazane byłoby, zdaniem Autorki, doprecyzowanie art. 79 ust. 3 pkt 9 ppkt 1 ustawy OZE z uwzględnieniem doświadczeń Prezesa URE w zakresie terminów i wyników postępowań toczących się na gruncie art. 79a ustawy OZE.

ABSTRACT

dr Urszula Fronczek, advocate

The author is an advocate at the Warsaw Bar Association and an assistant professor at the Faculty of Law and Administration of the Jagiellonian University in Kraków.

Rights of electricity generators using the auction support system under Article 79a of Act on Renewable Energy Sources

The article presents the characteristics of the new procedure, regulated by Article 79a of Act on Renewable Energy Sources, namely extending the time limit for discharging the obligation to effect the first sale of electricity generated in a RES installation within the auction system. It also assesses the new procedure's influence on the situation of electricity generators who have won auctions to produce and sell electricity from renewable energy sources and want to update their bids. The author calls for an amendment to the regulations regarding the update of the auction winning bid in terms of the regulations included in Article 79a of Act on Renewable Energy Sources.

Keywords: *renewable energy sources, update of the winning auction bid, direct control of public administration authorities*

adw. dr Urszula Fronczek

ORCID: 0000-0001-6019-4626; e-mail: ufronczek@o2.pl

Autorka jest adwokatem izby adwokackiej w Warszawie oraz adiunktem na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego.

BIBLIOGRAFIA ZAŁĄCZNIKOWA

Majchrowska Agata (w:) *Kodeks postępowania cywilnego. Postępowanie procesowe. Komentarz*, red. O.M. Piaskowska, Warszawa 2020

Małysa-Ptak Katarzyna, *Kontrola działalności administracji publicznej sprawowana przez sądy powszechne*, Warszawa 2019

Opinia Instytutu Energetyki Odnawialnej o projekcie ustawy (z 25.02.2022 r.) o zmianie ustawy o OZE, <https://ieo.pl/pl/aktualnosci/1583-opinia-instytutu-energetyki-odnawialnej-o-projekcie-ustawy-z-dnia-25-02-2022-o-zmianie-ustawy-o-oze><https://ieo.pl/pl/aktualnosci/1583-opinia-instytutu-energetyki-odnawialnej-o-projekcie-ustawy-z-dnia-25-02-2022-o-zmianie-ustawy-o-oze> (dostęp: 18.03.2023 r.)

Zdyb Przemysław, *Postępowanie administracyjne przed Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki*, Warszawa 2020